

Технічне завдання

Старший(-а) експерт(-ка) з питань комунальних підприємств

Програма Polaris: Підтримка багаторівневого врядування в Україні

Про SALAR International та її діяльність в Україні

SALAR International є дочірньою організацією Шведської асоціації місцевих органів влади та регіонів (SALAR), яка представляє всі 290 муніципалітетів та 21 регіон Швеції. Як міжнародна філія SALAR, ми працюємо на глобальному рівні для підтримки місцевої демократії та належного врядування в країнах, що розвиваються, та країнах з перехідною економікою. Наш досвід охоплює такі сфери, як розбудова спроможності муніципального управління та надання послуг, планування місцевого та регіонального розвитку, підтримка асоціацій органів місцевого самоврядування, політика децентралізації та європейська інтеграція. Географічно проекти SALAR International охоплюють країни Східної Європи, Кавказу, Близького Сходу та Африки на південь від Сахари.

SALAR International працює в Україні з 2014 року, надаючи підтримку процесу децентралізації в Україні через три основні ініціативи, спрямовані на розбудову надійної багаторівневої системи управління, підвищення доступності та якості послуг на місцевому рівні, а також посилення міжнародного співробітництва між муніципалітетами з України та ЄС. Після повномасштабного вторгнення SALAR International долучилася до антикризової підтримки українських муніципалітетів, надаючи їм матеріальну допомогу.

Опис контексту

Для реагування на мінливі потреби українських муніципалітетів і національних суб'єктів у воєнний час урядом Швеції було започатковано програму Polaris «Підтримка багаторівневого врядування в Україні», яка фінансується Шведським агентством з питань міжнародного розвитку та співробітництва (Sida). Програма впроваджується SALAR International і розрахована на чотири роки (липень 2024 - травень 2028).

Програма Polaris спрямована як на короткострокову, так і на довгострокову підтримку, фокусуючись на вирішенні потреб системи багаторівневого врядування, паралельно посилюючи спроможність громад надавати публічні послуги та брати безпосередню участь у процесах відновлення і відбудови, відповідно до вимог вступу до ЄС. Крім того, Polaris охоплює п'ять тематичних напрямів: освіта, фінансова децентралізація та бюджетування, адміністративні послуги, відновлення під керівництвом місцевої влади, міжнародне співробітництво громад. Програма також надаватиме матеріальну підтримку для кризових потреб громад і координуватиме з іншими міжнародними суб'єктами фінансування реалізації планів відновлення.

Тематичний напрям роботи з реформою комунальних підприємств

Закон України № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 09.01.2025 вносить значні зміни до системи організації надання та фінансового забезпечення послуг на місцевому рівні, реорганізує підходи до функціонування комунальних підприємств і комунальних установ шляхом переходу до корпоративного управління відповідно до норм ЄС. Законодавством визначено трирічний перехідний період.

У цьому контексті Програма Polaris розгортає напрям експертної підтримки з питань функціонування та трансформації комунальних підприємств. На основі результатів пілотування, проведеного протягом останніх 12 місяців, поточний етап передбачає перехід від пілотування до системного впровадження та масштабування напрацьованих рішень як на національному рівні (підготовка пропозицій щодо унормування законодавства), так і на місцевому рівні (розробка зразків документів і рішень, пілотна підтримка громад в адаптації до нових умов).

Структура команди та підпорядкування

Старший(-а) експерт(-ка) є членом команди з питань комунальних підприємств Програми Polaris, що складається з 4–6 експертів різних тематичних профілів та керівника команди.

- Старший(-а) експерт(-ка) функціонально звітує керівнику команди з питань комунальних підприємств.
- Розподіл доручень здійснюється керівником команди за погодженням з менеджментом Програми у Києві та Стокгольмі.
- Експерти команди працюють як інтегрована група, забезпечуючи комплексний (право-економіка-фінанси-бюджет-облік) супровід процесів перетворення та подальшого функціонування комунальних підприємств.

Тематичні напрями експертизи

Тематична рамка позиції охоплює ключові питання діяльності ОМС та комунальних юридичних осіб у перехідний період. Кандидат не зобов'язаний мати експертизу за всіма напрямками, однак повинен володіти глибокими знаннями щонайменше в одному або кількох із наведених блоків. Програма формує команду експертів, чії компетенції сукупно покривають усі напрями.

Правові питання

- Перетворення комунальних установ, підприємств і організацій у комерційні та некомерційні товариства відповідно до Закону № 4196.
- Корпоративне управління комунальними товариствами та адаптація до стандартів ЄС.
- Управління комунальним майном, реєстрація прав, репрофілювання юридичних осіб.
- Господарська діяльність комунальних товариств, договірна та претензійно-позовна робота.
- Організація конкурсних процедур і контролю діяльності комунальних юридичних осіб.

Економічні та фінансові питання

- Управління майном і ресурсами громади, підвищення ефективності діяльності комунальних юридичних осіб.
- Фінансове, економічне та інвестиційне планування.
- Ціноутворення на комунальні послуги та економічна оцінка рішень щодо реорганізації.

Бюджетний процес та бухгалтерський облік

- Організація бюджетного процесу та бухгалтерського обліку в ОМС і комунальних юридичних особах.
- Бюджетне та фінансове планування на місцевому рівні.
- Фінансовий контроль і бухгалтерські аспекти надання комунальних послуг.

Управління комунальним майном

- Реалізація прав власності, оренда, узупругування і приватизація комунального майна.
- Організація обліку та управління майном і ресурсами ТГ.
- Регуляторна діяльність та питання державної допомоги суб'єктам господарювання.

Основні завдання експерта

Незалежно від тематичного профілю

- Надання комплексної експертної підтримки обраним Програмою територіальним громадам та іншим релевантним стейкхолдерам** з питань, що належать до тематичної сфери експерта, у т.ч.: супровід процесів перетворення комунальних установ, підприємств та організацій у комерційні та некомерційні товариства; організація корпоративного управління комунальними товариствами; підвищення ефективності управління майном та ресурсами ТГ і комунальних товариств; організація надання комунальних та супутніх послуг такими товариствами; правові, економічні, бюджетно-бухгалтерські та регуляторні аспекти цих процесів.
- Підготовка та проведення (або участь у проведенні) заходів інформаційно-навчального характеру** — тренінгів, вебінарів, круглих столів, фокус-групових обговорень тощо.
- Підготовка та/або участь у підготовці методологічних матеріалів** — методичних рекомендацій, роз'яснень, аналітичних оглядів, зразків та/або шаблонів документів, алгоритмів дій тощо.
- Підтримка Уряду України та Верховної Ради України (ВРУ) за запитом:**
 - о виявлення та аналіз поширених проблем, викликів і перешкод в організації діяльності ОМС (самостійно, під час надання консультаційної підтримки партнерським громадам або їхнім комунальним юридичним особам, а також під час участі в дослідженнях, що здійснюються Програмою та/або її партнерами);
 - о підготовка оглядів, аналітичних висновків та рекомендацій відповідного тематичного спрямування;
 - о підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавчого регулювання у сфері організації місцевого самоврядування, управління комунальною власністю, а також актів законодавства у суміжних сферах, які потребують вдосконалення після впровадження Закону № 4196, для забезпечення ефективного функціонування комунальних юридичних осіб, засновником (співзасновниками) яких є територіальна громада (територіальні громади)

Кваліфікація:

- Вища освіта (магістр або еквівалент) у сфері права, економіки, фінансів, публічного управління та адміністрування, обліку та оподаткування або суміжних сфер;
- Не менше 5 років професійного досвіду у сфері, що відповідає одному або кільком тематичним напрямам, визначеним у цьому документі;
- Глибоке розуміння нормативно-правової бази та поточної реформи у сфері комунальної власності та комунальних підприємств; знання Закону № 4196, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та галузевого законодавства, що регулює відповідні напрями;
- Підтверджений досвід підготовки методичних, аналітичних та/або консультаційних матеріалів для ОМС, комунальних підприємств, центральних органів виконавчої влади або їхніх асоціацій;
- Досвід проведення (або участі у проведенні) інформаційно-навчальних заходів (тренінгів, вебінарів, семінарів тощо);
- Практичний досвід взаємодії з ОМС та/або центральними органами виконавчої влади;
- Дотримання принципів антикорупційної політики, доброчесності та уникнення конфлікту інтересів у професійній діяльності;
- Відмінні аналітичні та комунікаційні навички;
- Вільне володіння українською мовою (усно та письмово).

Бажані (додаткові) вимоги

- Досвід роботи на керівних посадах в ОМС, комунальних підприємствах, центральних органах виконавчої влади або в асоціаціях ОМС;
- Досвід співпраці з міжнародними проектами технічної допомоги у сфері місцевого самоврядування та реформи децентралізації;
- Досвід підготовки пропозицій до проектів нормативно-правових актів;
- Робоче володіння англійською мовою.

Критерії відбору: релевантний професійний досвід — глибина та широта експертизи в одному або кількох напрямках; досвід підготовки методологічних, аналітичних та консультаційних матеріалів (підтверджений прикладами робіт); досвід проведення навчальних заходів (підтверджений прикладами).

Різноманітність та рівні можливості: SALAR International підтримує різноманітність і поважає права людини в усіх сферах своєї діяльності. SALAR International прагне створити гендерно рівне та різноманітне робоче середовище. Члени команди поважають рівні права людей і прагнуть створити атмосферу, в якій приймають і цінують відмінності між людьми. SALAR International підтримує робочі домовленості, які дозволяють персоналу поєднувати роботу з сімейними обов'язками.

Інструкція щодо подання заявки: Зацікавлені та кваліфіковані кандидати та кандидатка мають надіслати свої резюме (CV) та мотиваційний лист з описом відповідного досвіду на електронну адресу: ukraine@salarinternational.se. У темі листа слід зазначити: «**Старший(-а) експерт(-ка) з питань комунальних підприємств**».

Реченець подання заявок: 18 червня 2026 року

Передбачений термін залучення: червень 2026 – травень 2027 року (з можливістю продовження)

Обсяг залучення: 50-100%

Місце роботи: Україна (з необхідністю відвідування партнерських громад та Києва)

Якщо у вас виникли запитання або уточнення, будь ласка, звертайтеся за адресою ukraine@salarinternational.se

Персональна інформація, надана заявниками в процесі відбору, буде оброблятися SALAR International.